

หลักสูตรนวดเท้าเพื่อสุขภาพ (๖๐ ชั่วโมง)

๑. ชื่อหลักสูตร

นวดเท้าเพื่อสุขภาพ (๖๐ ชั่วโมง)

๒. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

สถาบันการแพทย์แผนไทย กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

๓. หลักการและเหตุผล

ในปัจจุบันการแพทย์แผนไทยได้เข้ามามีบทบาทด้านสุขภาพและชีวิตประจำวันของประชาชนมากยิ่งขึ้น จากการสะสมประสบการณ์และองค์ความรู้ ซึ่งได้ถ่ายทอดต่อกันมาตามแบบแผนและเอกลักษณ์ไทย อาทิเช่น การนวดราชสำนัก การนวดไทยแบบทั่วไป การนวดฝ่าเท้า การอบและการประคบสมุนไพร ซึ่งได้ผ่านการประมวลผลและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อสนับสนุนการพัฒนาและสืบทอดความรู้ กลวิธี การดูแลรักษาสุขภาพแบบการแพทย์แผนไทยให้ดำเนินการไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้มาตรฐาน เป็นที่ยอมรับและเป็นทางเลือกใหม่ด้านสุขภาพของประชาชนทุกสาขาอาชีพ

๔. วัตถุประสงค์

- ๔.๑ เพื่อเป็นทางเลือกในการดูแลสุขภาพภายในครอบครัว
- ๔.๒ เพื่อให้มีความรู้ ความชำนาญในการนวดเท้าเพื่อสุขภาพ
- ๔.๓ เพื่อเสริมสร้างอาชีพสำหรับคนว่างงานและผู้สนใจทั่วไป

๕. กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนผู้สนใจทั่วไป

๖. ระยะเวลาการศึกษา

จำนวนชั่วโมงเรียนทั้งหมด ๖๐ ชั่วโมง

๗. คุณสมบัติของผู้เรียน

- ๗.๑ อายุไม่ต่ำกว่า ๑๘ ปีบริบูรณ์
- ๗.๒ สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าการศึกษาภาคบังคับ
- ๗.๓ มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง ร่างกายสมบูรณ์ สามารถฝึกปฏิบัติการนวดได้

๘. คุณสมบัติวิทยากร

๘.๑ ครูผู้สอน ภาควิชา ภาควิชา และฝึกงานภาคสนาม จะต้องมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ในการสอน และมีคุณวุฒิทางการศึกษาเกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาที่ทำการสอน หรือผ่านการอบรมหลักสูตรเครือข่ายวิทยากรครูนวดไทย ของสถาบันการแพทย์แผนไทยในสาขานั้นๆ

๘.๒ สำหรับหมวดวิชาการนวดไทย

๘.๒.๑ วิทยาการหลัก

- ต้องจบหลักสูตรด้านการนวดไทยมาไม่ต่ำกว่าเนื้อหาวิชาที่สอน และมีประสบการณ์ด้านการนวดหรือวิชานั้นไม่น้อยกว่า ๒ ปี
- มีประสบการณ์ในการเป็นวิทยากรผู้ช่วยมาแล้วอย่างน้อย ๓ ครั้ง

๘.๒.๒ วิทยาการผู้ช่วย

- ต้องจบหลักสูตรด้านการนวดไทยมาไม่ต่ำกว่าเนื้อหาวิชาที่สอน และมีประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการแพทย์แผนไทย เป็นเวลา ๑ ปี โดยมีผู้รับรองประสบการณ์

๙. สถานการศึกษา

- สถาบันการแพทย์แผนไทย กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี

๑๐. ตำราเรียน

- ใช้ตำราที่ได้รับการพิจารณาจากสถาบันการแพทย์แผนไทย
- ตำราของกระทรวงสาธารณสุข

๑๑. อุปกรณ์การเรียน

- เครื่องฉายสไลด์
- เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ
- เครื่องเล่นวีดีทัศน์และโทรทัศน์
- หนังสือหรือเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑๒. การประเมินผลการเรียน

ภาคทฤษฎี

- ประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยข้อสอบอัตนัยและปรนัย คะแนนไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๖๐

ภาคปฏิบัติ

- ประเมินผลการสอบภาคปฏิบัติ คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐
- ผู้เรียนจะต้องมีเวลาเรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียน

ฝึกงานภาคสนาม

- นวดเท้าเพื่อสุขภาพ ๑๐ ราย พร้อมการเขียนรายงานส่ง

๑๓. โครงสร้างหลักสูตร ๘๐ ชั่วโมง

๑. หมวดวิชาพื้นฐาน	๓ ชั่วโมง
๒. หมวดวิชาการแพทย์แผนไทย	๒ ชั่วโมง
๓. หมวดวิชาชีพ	๓๔ ชั่วโมง
๔. หมวดการฝึกภาคสนาม	๒๐ ชั่วโมง
๕. หมวดจริยธรรม	๑ ชั่วโมง
รวม	๖๐ ชั่วโมง

หมายเหตุ: เพิ่มวิชาการให้คำปรึกษา ๒ ชั่วโมง (บรรยาย)

แนวสัขเปรายวิชา

๑. หมวดวิชาพื้นฐาน

๑.๑ ประวัติความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการนวดเท้า

๑/๐ ชั่วโมง

- ประวัติความเป็นมา
- การประยุกต์ใช้เพื่อส่งเสริมสุขภาพ

๑.๒ ความรู้เบื้องต้นและกายวิภาคศาสตร์เกี่ยวกับการนวดเท้า

๒/๐ ชั่วโมง

- ผลจากการนวดเท้า
- ประโยชน์และข้อควรระวังของการนวดฝ่าเท้า
- การทำงานของเขตสะท้อนต่างๆ หรือผลของการนวดฝ่าเท้าต่อเขตสะท้อน
- ศึกษาแผนภูมิแสดงจุดเกี่ยวกับอวัยวะบนฝ่าเท้า
- ความหมายของกายวิภาคศาสตร์
- การศึกษากายวิภาคเท้า ความผิดปกติที่เกี่ยวกับเท้า

๒. หมวดวิชาการแพทย์แผนไทย

๒.๑ เกษิขกรรมไทยเบื้องต้น

๐/๒ ชั่วโมง

การใช้ยาไทยประกอบการนวดเท้าและบรรเทาอาการปวด เช่น การประคบสมุนไพร

๓. หมวดวิชาชีพ

๓.๑ การตัดตน

๐/๔ ชั่วโมง

- กายบริหารฤ๓ิษััดตน ๑๕ ท่าพื้นฐาน
- ประโยชน์ ข้อเสนอแนะ และข้อควรระวัง
- ท่าตัดตนเพื่อบำบัดโรค
- การฝึกกลมหายใจ

๓.๒ การนวดเท้าเพื่อสุขภาพ

๐/๓๐ ชั่วโมง

- เพื่อศึกษาตำแหน่งเขตสะท้อนของอวัยวะต่างๆ บนฝ่าเท้า
- ขั้นตอนการนวดเท้าเพื่อสุขภาพ
- วิธีการนวดเท้าเพื่อสุขภาพ
- การเตรียมความพร้อมของผู้ให้บริการและผู้รับบริการ

๔. หมวดจริยธรรม

๔.๑ หลักจริยธรรม

๑/๐ ชั่วโมง

- ศึกษาหลักจรรยาบรรณวิชาชีพแพทย์แผนไทย ศีลธรรม กิริยามารยาท

๕. หมวดการฝึกงานภาคสนาม

๒๐ ชั่วโมง

- นวดเท้าเพื่อสุขภาพ ๑๐ ราย พร้อมการเขียนรายงานส่ง

หมายเหตุ: เพิ่มวิชาการให้คำปรึกษา ๒ ชั่วโมง โดยศึกษาความหมาย ความสำคัญ และประโยชน์ ทักษะพื้นฐาน กระบวนการให้คำปรึกษา คุณสมบัติของผู้ให้คำปรึกษา

โครงสร้างหลักสูตรนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ (๖๐ ชั่วโมง)

ชื่อวิชา	จำนวนชั่วโมง		
	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	รวม
๑. หมวดพื้นฐาน			
๑.๑ ประวัติและความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการนวดเท้า	๑		๑
๑.๒ ความรู้เบื้องต้นและกายวิภาคศาสตร์เกี่ยวกับการนวดเท้า	๒		๒
๒. หมวดวิชาการแพทย์แผนไทย			
๒.๑ เภสัชกรรมไทยเบื้องต้น		๒	๒
๓. หมวดวิชาชีพ			
๓.๑ การตัดตน		๔	๔
๓.๒ การนวดเท้าเพื่อสุขภาพ		๓๐	๓๐
๔. หมวดจริยธรรม			
๔.๑ หลักจรรยาบรรณ	๑		๑
๕. หมวดการฝึกงานภาคสนาม			
		๒๐	๒๐
รวมทั้งสิ้น	๔	๕๖	๖๐

หมายเหตุ: เพิ่มวิชาการให้คำปรึกษา ๒ ชั่วโมง (บรรยาย)